

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการรับรู้ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเกี่ยวกับองค์การและบริหารงาน ด้านเกี่ยวกับการปกครองและการบังคับบัญชา ด้านเกี่ยวกับการให้รางวัลตอบแทน ด้านเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานของสมาชิกในหน่วยงาน และด้านเกี่ยวกับความพึงพอใจในงาน โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานประจำหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยประกอบด้วยคณะ สถาบัน สำนัก จำนวน 298 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2553)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยศึกษาเอกสาร ตำรา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน หน่วยงานที่สังกัด และตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 ขวัญในการทำงาน ซึ่งเป็นการรับรู้ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญในการทำงาน ทั้ง 5 ด้าน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้แก่ ด้านเกี่ยวกับองค์การ และบริหารงาน มีจำนวน 8 ข้อ ด้านเกี่ยวกับการปกครองและการบังคับบัญชา มีจำนวน 8 ข้อ ด้านเกี่ยวกับการให้รางวัลตอบแทน มีจำนวน 6 ข้อ ด้านเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานของสมาชิกในหน่วยงาน มีจำนวน 8 ข้อ และด้านเกี่ยวกับความพึงพอใจในงาน มีจำนวน 8 ข้อ ลักษณะคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale method) ของ Likert Scale

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามการรับรู้ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญในการทำงาน เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวิธีการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ข้อแนะนำและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสอบถาม เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ คณบดีผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องและความเที่ยงตรง (Item Objective Congruence Index : IOC) โดยการกำหนดความสอดคล้องที่ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 จึงจะมีความสอดคล้อง และเที่ยงตรงที่จะยอมรับได้ (สมนึก ภักขิยธนี, 2546 : 63) ซึ่งจากการหาค่าได้เท่ากับ 0.66 จึงมีความสอดคล้องและเที่ยงตรงที่สามารถยอมรับได้ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ง)
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้ง จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliabilities) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.913 จึงถือว่าแบบสอบถามสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ง)
5. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสอบถามพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 298 คน ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยได้กำหนดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลได้จากแหล่งข้อมูล โดยจัดเก็บข้อมูลจากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานประจำหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยคณะ สถาบัน สำนัก และวิทยาลัย จำนวน 298 คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามจากประชากรทั้งหมด จากนั้นรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ แปลผล สรุป และรายงานผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยลักษณะของคำถามจะประกอบด้วย รายละเอียดที่เกี่ยวกับการรับรู้ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) โดยแต่ละข้อคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ และมีค่าระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ วิเคราะห์โดยใช้มาตรวัดของ Likert Scale (กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ และคณะ : 2552) ดังนี้

ระดับการรับรู้	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

กำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยเพื่อทำการวิเคราะห์ผล แบ่งเป็น 5 ระดับช่วงค่าเฉลี่ย (กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ และคณะ : 2552) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง สูงมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง สูง
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง ต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง ต่ำมาก

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างขวัญในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ใช้การแจกแจงหาความถี่สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็น ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด และเรียบเรียงอภิปรายผล

การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันมาทดสอบ ดังนี้

1. ทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวแปรเพศ ใช้สถิติทดสอบ t-test (Testing the Difference Two Means)

2. ทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ ตัวแปร อายุ อาชีพ และการศึกษา ใช้สถิติทดสอบ f-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

หากผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปมีความแตกต่างกัน กรณีที่ต้องการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ LSD (Least Significant Difference) เพื่อทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีภาพลักษณ์ปัจจุบัน โดยรวมและรายด้าน

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างด้วย t-test และ f-test การวัดความสัมพันธ์ (อภิรักษ์ จันทะนี, 2549 : 90-92) ดังนี้

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

- f หมายถึง ความถี่หรือจำนวนข้อมูล
 X หมายถึง ค่าของข้อมูลหรือคะแนน
 n หมายถึง จำนวนตัวอย่างหรือผู้ตอบแบบสอบถาม
 P หมายถึง ค่าร้อยละ (percentage)

2. ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (Sample mean = $\bar{X}$ หรือ μ) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

- เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง
 $\sum fx$ หมายถึง ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 n หมายถึง จำนวนตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD หรือ σ) โดยใช้สูตรดังนี้

$$SD. = \sqrt{\frac{n(\sum fx^2) - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

- เมื่อ SD. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx^2$ หมายถึง ผลรวมกำลังสอง
 $(\sum fx)^2$ หมายถึง ผลรวมของข้อมูล
 n หมายถึง ขนาดของตัวอย่าง

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณา ระดับความพึงพอใจ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา (กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ และคณะ : 2552)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สูงมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สูง

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ต่ำมาก

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนกรณีตัวอย่างอิสระกัน และประชากร 2 กลุ่มไม่เท่ากัน เป็นการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระกัน โดยใช้สูตร t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนกรณีตัวอย่างประชากร 3 กลุ่มขึ้นไป เป็นการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวอย่าง ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติ f-test เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ย มีสูตร ดังนี้

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อทดสอบด้วยสถิติ f-test ปรากฏว่าแตกต่าง (Sig.) ให้แยกเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Post Hoc Comparison) ด้วยวิธีของ Scheffe's และ Fisher's LSD มีสูตรคำนวณ ดังนี้

1. วิธีของ Scheffe มีสูตรดังนี้

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MSW \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k - 1)}$$

2. วิธีของ Fisher's LSD มีสูตรดังนี้

$$LSD = \sqrt{\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)(MSW)F}$$

